

tomu, že mu zmateční stížnost nebyla vrácena ve smyslu § 1 čís. 3. zák. čís. 3/1878 ř. zák., nýbrž opakuje znova, že si obžalovaný nemůže opatřiti podpis obhájce, nemaje peněz. Tato okolnost (nedostatek peněžních prostředků) nemůže nic změnit na předpisu citovaného zákona, že podání, obsahující provedení zmateční stížnosti, musí býti opatřeno podpisem obhájce. Zákon stanoví úlevu pro osoby nemajetné, připouští, by provedení zmateční stížnosti bylo podáno do protokolu okresního soudu ve smyslu druhého odstavce § 81 tr. ř. Volil-li obžalovaný provedení zmateční stížnosti vlastním podáním, bylo na něm, by vyhověl všem předpisům zákonným pro tento případ stanoveným. Neučinil-li tak, nese důsledky svého postupu. Nálezací soud jednal po zákonu, odmítnuv zmateční stížnost obžalovaného. Stížnost do tohoto usnesení byla tudíž jako bezdůvodná zamítnuta.

Čís. 3771.

Jako předpis § 98 b) tr. zák. čelí i ustanovení § 1 zákona proti útisku již pouhému pokusu, by vůli osoby, na níž se činí nátlak, byl dán směr, kterým by se nebrala, kdyby nebylo nátlaku. Útisk přichází však v úvahu již i při takových pohrůžkách, které nejsou s to, by vzbudily důvodnou obavu; obě skutkové podstaty rozlišují se jen jakostí a silou prostředků, jichž bylo použito.

Vylučuje-li rozsudek způsobilost pohrůžky (očerňováním koho u jeho rodiny z homosexuality), by jí byla v ohroženém vzbuzena důvodná obava (§ 98 b) tr. zák.), jest se mu zabývatí otázkou, nebyla-li aspoň způsobilou vzbuditi v ohroženém přechodnou nevolnost a pomíjející pocit nepříjemnosti (nedokonaný přestupek útisku).

Otázka způsobilosti vyhrůžky vzbuditi důvodnou obavu je otázkou skutkovou.

(Rozh. ze dne 7. února 1930, Zm I 559/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 13. června 1929, pokud jím byl obžalovaný podle § 259 čís. 3. tr. ř. zproštěn z obžaloby pro zločin nedokonaného vydírání podle §§ 8, 98 b) tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc odkázal na příslušný nyní okresní soud trestní v Praze, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Soud zprostil obžalovaného z obžaloby pro zločin nedokonaného vydírání podle §§ 8, 98 b) tr. zák., jelikož nemohl nabýti bezpečného přesvědčení, že pohrůžka v dopise byla vzhledem k okolnostem a k povaze Josefa R-a jakož i k důležitosti zla, jímž bylo hrozeno, in abstracto způsobilou vzbuditi důvodnou obavu; soud shledal vyhrůžku k dosažení trestného výsledku, ke vzbuzení důvodné obavy naprosto nezpůsobilou. Rozsudkové důvody poukazují v tom směru přímo na údaj R-a, podle

něhož používá u své rodiny i u svého okolí důvěry. Zmateční stížnost dovozuje, že soud opomenul uvážiti všeobecně známou skutečnost, že každý je nemile dotčen, je-li někým, třebaš nepravdivě, obviňován z činů trestných, najmě ze zločinu, a že i, když je přesvědčen, že by adresát dopisu obvinění neuvěřil, nese přece podobné očerňování nelibě tak, že názor soudu, že vyhrůžka očerňováním ohroženého u jeho rodiny z homosexuality byla naprosto nezpůsobilá ke vzbuzení důvodné obavy, je podle zmateční stížnosti v rozporu se zkušenostmi každému známými. Touto námitkou míní zmateční stížnost zřejmě doličovati důvod zmatečnosti podle čís. 9a) § 281 tr. ř., při čemž však přehlíží, že v napadeném rozsudkovém závěru jest spatřovati zjištění skutkové, jímž jest zrušovací soud podle § 288 čís. 3. tr. ř. vázán. Zmateční stížnost se ostatně ani nesnaží dovoditi opak rozsudkového zjištění, že totiž vyhrůžka byla způsobilá vzbuditi v ohroženém důvodnou obavu, nýbrž míní jen, že obviňováním z trestných činů jest každý nemile dotčen a že podobné očerňování nese nelibě, což samo o sobě nestačí ke skutkové podstatě zločinu vydírání podle § 98 b) tr. zák. V právu jest zmateční stížnost jen, pokud namítá s hlediska důvodu zmatečnosti podle čís. 9a) § 281 tr. ř., že i podle zjištění rozsudkových jde o vyhrůžku ublížením na cti, které bylo pachatelem použito k vynucení plnění (konání), na něž podle výslovného rozsudkového zjištění práva neměl, a která jen náhodou nedostihla osobu, proti níž směřovala, že tu tedy jsou náležitosti nedokonaného přestupku útisku podle § 8 tr. zák. a § 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n. Jako předpis § 98 tr. zák. čelí i ustanovení § 1 zákona proti útisku již pouhému pokusu, by vůli osoby, na niž se činí nátlak, byl dán směr, kterým by se nebrala, kdyby nebylo nátlaku. Útisk přichází však v úvahu již i při takových pohrůžkách, které nejsou s to, by vzbudily důvodnou obavu, a obě řečené skutkové podstaty rozlišují se od sebe jen jakostí a silou prostředků, jichž bylo v případě použito (rozh. čís. 642, 1174, 2405, 2650 sb. n. s.). Rozsudek soudu první stolice vylučuje výslovně jen způsobilost pohrůžky v dopise, by jí v R-ovi byla vzbuzena důvodná obava, nezabývá se však vůbec otázkou další, nestačila-li pohrůžka, by jí byla založena aspoň objektivní skutková podstata mírněji trestného nedokonaného přestupku podle § 8 tr. zák. a § 1 zákona proti útisku. Není vyloučeno, že by i nalézací soud, kdyby byl skutečnosti jím zjištěné posuzoval s řečeného právního hlediska, byl dospěl k závěru, že pohrůžka byla objektivně způsobilou vzbuditi v ohroženém aspoň přechodnou nevolnost a pomíjející pocit nepříjemnosti (rozh. čís. 2237 sb. n. s.).

Čís. 3772.

Zavinění řidiče automobilu, změnil-li při nedovolené rychlosti na křižovatce proti předpisům směr jízdy a vyhýbal motocyklu napravo.

Přestoupení předpisu § 46 min. nař. čís. 81/1910 ř. zák. o rychlosti jízdy o sobě je přestupkem správním; jde však o skutkovou podstatu přestupku (přečinu) podle §§ 335 (337) tr. zák., jakmile jest rychlou jízdou podle zásad trestního zákona považovati za jednání neb opomenutí, o němž pachatel již podle jeho přirozených následků, které každý